ECLI:LV:RVPT:2022:0413.C30798821.4.S
Lieta Nr.C30798821
Lietvedības Nr.C-3346-22/14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2022.gada 13.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Zdanovska
izskatīja rakstveida procesā civillietu Valsts ieņēmumu dienesta prasībā pret biedrību "/Nosaukums/" par biedrības darbības izbeigšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021.gada 15.decembrī prasītājs Valsts ieņēmumu dienests iesniedza tiesā prasību par atbildētāja biedrības "/Nosaukums/" darbības izbeigšanu norādot, ka prasītājs uz biedrības "/Nosaukums/" juridisko adresi 2020.gada 27.aprīlī nosūtīja vēstuli par brīdinājuma izteikšanu, kurā biedrība aicināta līdz 2020.gada 15.maijam sniegt skaidrojumu par biedrības darbības organizēšanu, norādot, ka skaidrojuma nesniegšanas gadījumā pieteicējs sniegs tiesā prasību par biedrības darbības izbeigšanu.

Atkārtots uzaicinājums – brīdinājums atbildētājam nosūtīts 2020.gada 22.jūlijā, aicinot atbildētāju sniegt skaidrojumu līdz 2020.gada 12.augustam.

Ne līdz brīdinājumos noteiktajam termiņam, ne prasības iesniegšanai, atbildētājs nav sazinājies ar prasītāju kā arī nav sniedzis paskaidrojumu par biedrības darbības organizēšanu un nav iesniedzis 2019. un 2020.gada pārskatus.

[1.1] Kā izriet no atbildētāja statūtiem biedrības mērķis ir veicināt jauno inovatīvo uzņēmumu veidošanos un attīstību, atvieglot uzņēmēju soļus ceļā uz veiksmīgu biznesu Latvijā, kā arī veicināt iespējas plašākai sabiedrības daļai uzsākt uzņēmējdarbību un inovāciju ieviešanu, tādejādi veicinot valsts tautsaimniecības un ekonomikas attīstību.

Tā kā biedrības mērķis ir tādas darbības veikšana, kas sniedz nozīmīgu labumu sabiedrībai vai kādai tās daļai, bet atbildētājs ignorē nodokļu administrācijas prasības, kā arī nav sniedzis prasītājam nekādu informāciju, kas apliecinātu biedrības aktīvu darbību, kas kopumā liecina, ka faktiski biedrība nepastāv vai arī tās dibināšanas mērķis nav bijis statūtos noteiktā mērķa sasniegšana, kam nav peļņas gūšanas rakstura.

[1.2] Tā kā atbildētājs brīdinājumos noteiktajā termiņā un līdz prasības iesniegšanai nav veicis nekādas darbības, lai novērstu pārkāpumus, ir pamats secināt, ka labums ko sabiedrība iegūs no biedrības darbības izbeigšanas, lai nepieļautu, ka juridiski eksistējoša, bet faktiski nepastāvoša biedrība, kura nedarbojas noteikta sabiedrībai svarīga mērķa sasniegšanai, turpina pastāvēt un maldina sabiedrību par tās darbību, ir lielāks nekā biedrības tiesību un tiesisko interešu ierobežojums. Tādā veidā arī tiek samazināts nodokļu administrācijas slogs uzraudzīt un veikt pārbaudes biedrībā, kas faktiski nepastāv.

[1.3] Tā kā kopš biedrības dibināšanas biedrības vienīgā amatpersona ir bijis /pers. A/ un tieši biedrības valdes locekļa rīcībā ir vispilnīgākās ziņas par biedrības lietām un grāmatvedības dokumentiem, prasītājs par biedrības likvidatoru lūdz iecelt /pers. A/.

Vienlaicīgi prasītājs lūdz lemt par biedrības izslēgšanu no Biedrību un nodibinājumu reģistra bez likvidācijas un piemērot Komerclikuma 317.panta otro daļu pēc analoģijas.

[1.4] Prasība pamatota uz Biedrību un nodibinājumu likuma 53.panta 5.punktu, 57.panta pirmās daļas 1.punktu, otrās daļas 1.punktu un 59.panta trešo daļu. Prasītājs lūdz izbeigt atbildētāja - biedrības "/Nosaukums/" darbību; iecelt par atbildētāja likvidatoru biedrības izpildinstitūcijas locekli /pers. A/; izbeigt atbildētāja darbību bez likvidācijas, ja tiesa neieceļ likvidatoru.

[2] Saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu lieta tiek izskatīta rakstveida procesā par ko lietas dalībniekiem paziņots ar 2022.gada 2.februāra paziņojumu.

Motīvu daļa

[3] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata prasību par pamatotu un apmierināmu pilnībā.

[4] Kā redzams no Biedrību un nodibinājumu reģistra atbildētājs - biedrība "/Nosaukums/" reģistrēta 2018.gada 5.martā, juridiskā adrese /adrese/; izpildinstitūcijas loceklis, kā arī patiesā labuma guvējs ir /pers. A/.

[5] Atbilstoši Biedrību un nodibinājumu likuma 53.panta 5.punktam kā viens no biedrības darbības izbeigšanās veidiem ir biedrības darbības izbeigšanās ar tiesas nolēmumu.

Minētā likuma 57.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka biedrības darbību, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, var izbeigt, tostarp, ja biedrības darbība ir pretrunā ar Satversmi, likumiem vai citiem normatīvajiem aktiem.

Savukārt saskaņā ar minētā likuma 57.panta otrās daļas 1.punkta noteikumiem, pieteikumu tiesā var iesniegt Valsts ieņēmumu dienests, ja biedrība pēc Valsts ieņēmumu dienesta rakstveida brīdinājuma saņemšanas attiecīgajā brīdinājumā noteiktajā termiņā nav novērsusi pārkāpumus. Termiņš pārkāpumu novēršanai nosakāms ne īsāks par 15 dienām un ne garāks par trim mēnešiem.

[6] Tiesa atzīst, ka ar lietā esošo pierādījumu kopumu apstiprinās, ka atbildētājs neievēroja normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, jo nav iesniedzis prasītāja pieprasīto informāciju un dokumentus.

[6.1] No lietas materiāliem redzams, ka 2020.gada 30.aprīlī prasītājs nosūtīja atbildētājam pēc juridiskās adreses 2020.gada 27.aprīļa vēstuli par informācijas sniegšanu, kurā aicināja biedrību līdz 2020.gada 15.maijam izmantot savas nodokļu maksātāja tiesības un iesniegt gada pārskatu par 2018.gadu un sniegt paskaidrojumu par darbības organizēšanu biedrībā sniedzot atbildes uz šādiem jautājumiem:

1) kādā adresē notiek biedrības darbība;

2) kā tiek nodrošināta biedrības darbība;

3) kādus pienākumus veic biedrības amatpersona;

4) kā tiek organizēta un kas veic grāmatvedības uzskaiti, kādi dokumenti pamato ieņēmumu/izdevumu uzskaiti;

5) kā biedrība nodrošina darbību bez darbaspēka;

6) ja biedrība ir atvērusi norēķinu kontus ārvalstīs, aicinām tos deklarēt Valsts ieņēmumu dienestā.

Atkārtoti, prasītājs 2020.gada 23.jūlijā nosūtīja atbildētājam uz juridisko adresi 2020.gada 22.jūlija brīdinājumu norādot, ka uz 2020.gada 27.aprīļa vēstuli atbilde nav saņemta un informācija nav sniegta līdz 2020.gada 21.jūlijam, atkārtoti aicinot iesniegt minētos dokumentus un sniegt paskaidrojumu par biedrības darbību līdz 2020.gada 12.augustam. Vienlaicīgi brīdinot, ka pieprasītās informācijas neiesniegšanas gadījumā prasītājs sniegs tiesā prasību par biedrības darbības izbeigšanu.

[6.2] Neskatoties uz brīdinājumu, atbildētājs nav novērsis prasītāja 2020.gada 27.aprīļa un 2020.gada 22.jūlija brīdinājumos norādītos pārkāpumus, ko tiesai nav pamata apšaubīt, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse. Minētais fakts ir negatīvs fakts un atbilstoši vispāratzītam tiesību principam – negative non probantus – negatīvs fakts nav jāpierāda.

Līdz ar to atzīstams, ka biedrība ir brīdināta par sekām, kādas var iestāties, ja biedrība līdz noteiktajam termiņam nenovērsīs brīdinājumā norādītos pārkāpumus.

Tiesa atzīst, ka lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs būtu novērsis brīdinājumā norādītos pārkāpumus brīdinājumā noteiktajā termiņā vai pēc tā, tādējādi tiesa secina, ka atbildētāja darbība ir pretrunā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 5.panta pirmās daļas noteikumiem.

[6.3] Tiesa uzskata par pamatotu prasītāja norādīto, ka atbildētājs ir pārkāpis likuma "Par Valsts ieņēmumu dienesta" 6.panta prasības un pastāv pamats atbildētāja darbības izbeigšanai saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 57.panta pirmās daļas 1.punktu, uzsākot tā likvidāciju.

[7] Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 59.panta pirmo daļu likvidāciju veic valdes locekļi, ja statūtos, biedru sapulces lēmumā vai tiesas nolēmumā nav noteikts citādi.

[7.1] No publiskos reģistros esošās informācijas secināms, ka laika periodā no biedrības reģistrācijas 2018.gada 5.martā vienīgā amatpersona ir /pers. A/, tādējādi biedrību vienpersoniski pārstāv /pers. A/.

Lietā nav informācijas, ka biedrības grāmatvedību vestu kāda cita persona.

Saskaņā ar Biedrību un nodibinājumu likuma 59.panta trešo daļu, ja biedrības darbība tiek izbeigta, pamatojoties uz tiesas nolēmumu, likvidatoru ieceļ un viņa atlīdzības apmēru un izmaksas kārtību nosaka tiesa, savukārt minētā likuma 61.panta trešā daļa noteic, ka tiesas iecelto likvidatoru var atcelt tikai ar tiesas nolēmumu, pamatojoties uz biedra vai citas ieinteresētās personas pieteikumu, ja tam ir svarīgi iemesli, vienlaikus ieceļot citu likvidatoru.

Tiesa secina, ka no Biedrības un nodibinājumu likuma 61.panta trešās daļas izriet, ka tiesa var iecelt biedrības likvidatoru tikai pamatojoties uz biedra vai citas ieinteresētas personas pieteikumu.

Tā kā uz lietas izskatīšanas brīdi atbildētāja vienīgā amatpersona ir /pers. A/, viņš arī ieceļams par biedrības likvidatoru.

[7.2] Ievērojot to, ka tiesas rīcībā nav ziņu par biedrības mantas stāvokli, likvidācijas procesā veicamo darbību apjomu, tiesai nav iespējams lemt par likvidatora atlīdzības apmēru un tās izmaksas kārtību, tāpēc atlīdzība nav nosakāma.

[7.3] Tiesa atzīst, ka nav pamata biedrības darbības izbeigšanai neieceļot likvidatoru atbilstoši Komerclikuma 317.panta otrajai daļai, jo Biedrību un nodibinājumu likuma normas, kas šajā gadījumā attiecībā uz biedrību atzīstamas par speciālajām normām un tādejādi ir primāri piemērojamas, neparedz biedrības izslēgšanu no reģistra bez likvidācijas procesa.

Kā arī šajā lietā nav piemērojamas Komerclikuma 317.panta otrās daļas normas pēc analoģijas, jo nav iestājies minētajā normā noteiktais gadījums, ka neviena sabiedrības likvidācijā ieinteresētā persona neiesniedz tiesai vai komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu un sabiedrībai nav pasludināts maksātnespējas process, jo tiesai nav informācijas par šādām personām un faktu, ka komercreģistra iestāde atbilstoši Komerclikuma 324.panta pirmās daļas nosacījumiem savā tīmekļvietnē būtu publicējusi paziņojumu par biedrības darbības izbeigšanu un likvidācijas uzsākšanu, tādejādi informējot iespējamās ieinteresētās personas par atbildētāja darbības izbeigšanu.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos. Līdz ar to no biedrības valsts labā piedzenama valsts nodeva 70 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,82 EUR.

[10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam, tiesas spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu, ir izpildāms labprātīgi 10 desmit dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 42., 97., 193., 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt Valsts ieņēmumu dienesta prasību pret biedrību "/Nosaukums/" par biedrības darbības izbeigšanu un izbeigt biedrības "/Nosaukums/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese/, darbību.

Iecelt /pers. A/, personas kods /personas kods/, par biedrības "/Nosaukums/", likvidatoru.

Piedzīt no biedrības "/Nosaukums/" valsts labā valsts nodevu 70 EUR, ieskaitot kontā: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, BIC kods TRELLV22, konts LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no biedrības "/Nosaukums/" valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,82 EUR, ieskaitot kontā: Tiesu administrācija, Valsts kase, NMR 90001672316, BIC kods TRELLV22, konts 8 LV51TREL2190458019000, norādot iemaksas mērķi: 21499.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas daļā par tiesas izdevumu piedziņu, uzliekot pienākumu iesniegt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos sprieduma labprātīgas izpildes laikā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese **K.Zdanovska**